

עין משפט נר מצוה

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

מסורת הש"ס

(א) ויפסדוהו סוף י"ב ועי'
רש"י (ה) מרגל, (ו)
(ז) ועל מ"ו (ח) ולקמן
פ"ה (ט) ויפסדו (י) ויפסדו
פ"ה (יא) (יב) ויפסדו (יג) ויפסדו
רש"י.

תורה אור השלם

1. וכתב איש בזה כי תחל
לנות את אביו. היא
מחללת באש חשד.
2. והוציא את הנער אל
פתח בית אביו וסקלוה
אנשי עיר. כאבנים
ונתה כי עשה נבלה
בישראל לנות בית
אביו ובער הרע
מקרב. דברים כב כא

הוא אומר כה המדיה. ור"ש אית ליה מדיה עיר הנדחת בחנק וילק
לה מקרא באלו הן הנחנקין (לקמן דף פט): ומדמדיהן בחנק ונדחין
בסיף אלמא חנק חמור מסיף וכבר קיימא לן לעיל (פ"ה) דשריפה חמורה
מחנק הלכך כ"ש דחמורה היא מסיף מק"ו מה חנק דחמור מסיף
כו': **בגדל נשמה דרבי יוחנן**

סדור היה דבורה הזו בפיו ולא
שנאה נמשנה וברייתא אלא כן
קייבנה שמועה מרבו: **בסקילה**
דרבנן אית להו דלרופה לא יאחז
לשריפה דלס כן נמלא אמה מיקל
בנת כהן: ר' שמעון אומר שריפה.
דשריפה חמורה הלכך לית לך
לאסוקי מכלל סתם בנת כהן דקרא
סתמא כתיב (ויקרא כח): וינתה מאביה.
לרופה בנת ישראל שונאה מאביה
דאיכא שמי מיתות סקילה משום
לרופה ושריפה משום דמאביה וינתה
דשריפה היא דליפסין באלו הן
הנשפין (לקמן דף עה): **בסקילה**
לרבנן דסקילה חמורה: ר"ש אומר
בשריפה. הא קמ"ל דלרבנן משום
דאית להו סקילה חמורה סבירא להו
דלרופה לא יאחז לשריפה דמפסד
ואול ויעמא מאי כו': ונפקא מינה.
מהא דרבי יוחנן דלמר דמשום
לרבנן סקילה חמורה היא לרופה
נת כהן בסקילה ומשום דלר"ש
שריפה חמורה מוקי לה בשריפה
ש"מ הממחיר שמי מיתות נידון
בחמורה דהכא נמי שמי מיתות איכא
סקילה דרבי ארובה ושריפה דרבי נת
כהן לרבנן על כרחך לרופה
לא יאחז לשריפה ולר"ש יאחז:
מאי ר"ש. לעיל מהדר דלמרן לעיל
ר"ש לעמיה דלמר דלרופה איכא
ואחמ שוואה יאחז לשריפה היכי
שמעין ליה: שני כללות נאמרו בנת
כהן. אחת בלרופה ואחת בנשואה
לומר ככלל הכתוב דאחמ איש
(ויקרא כ) מות יומת הנואף והנואשת
אף נת כהן משמע בחנק וכהנזיף
לרופה לסקילה אף נת כהן במשמע
היינו כלל שני: ופירשין בנת כהן
ולא בנת ישראל. האי קרא סתמא
כתיב: אימא אף בנת כהן. וה"ק
שמי כללות שנאמרו בחמורה בלרופה
בסקילה ונשואה בחנק אף נת כהן
היתה תחילה במשמע ואל הכתוב
והנזיף לך נת כהן לידון בשריפה
וסתמא כתיב ואחמ לרופה ואחמ
נשואה הנזיף לשריפה: **ארופה בנת**
כהן מכלל ארופה בנת ישראל.
מסקילה לשריפה: נשואה מכלל
נשואה. מחנק לשריפה. לא ולמד
מיכן שהשריפה חמורה דמה כשהנזיף
נשואה מכלל נשואה להחמיר עליה
יאחז דהא שריפה הכל מדיה דחמורה
מחנק אף כשהנזיף לרופה מכלל
הארופה להחמיר עליה הנזיף:
וזממי נשואה בנת כהן ככלל וזממי

מה כשהוציא נשואה. הא דפשיטא ליה דנשואה להחמיר היינו
בג"ש לעיל דמה אביה האמור בסקילה סקילה חמורה
מחנק אף אביה האמור בשריפה שריפה חמורה מחנק:
נאמר כאן אביה. מימה א"כ לנות למה לי דלא מיתוסס
בחילול שבת מג"ש דלכיה

וי"ל מ"מ לא היה ממעטין חילול
שבת דהוי אמינא דג"ש אינטיק
למעוטי פניה ומדכחי כי תחל ה"א
דאייר נמי בחילול שבת:
כשהוא אומר היא מהדרת.
פ"ה דהאי תנא לית ליה
דרשה דלקמן שאם היו נוהגין בו קדש
א"נ אית ליה וליכחוב היא מחללת ולא
ליכחוב את אביה ולקמן (דף נג.)
משמע דלית ליה דקאמר רב אשי
כמאן קרינא דרשעא בר רשיעא אפי'
לרשיעא בר דנדיקא כמאן כי האי
תנא משמע דר"ע ור"ש דפליגי עליה
דרי' שמשעל לית ליה הך סברא
וקשה דלמר לעיל אליבא דר"ש מאי
חומרה שכן מחללת את אביה וי"ל
דכ"ע אית להו הך דרשה דאין
מקרא יולא מדי פשוטו והא דקאמר
כי קאי תנא לפי שהוא חומרה:
ת"ל וכתב בהן. פ"ה מריבויא דר"י
קדריש וכר"ע ס"ל דדריש
לקמן כה"ג והא דקדמי סיפא
לכותי לחלל לנתין ולחמור מניין
דמשמע ש לי קידושין נה ושמעין
ליה לר"ע דלמר ביבמות (דף פט.)
אין קידושין מופסין בחייבי לאוין הני
מלי בחייבי לאוין דשאר אלל מחייבי
לאוין גרידא לא והא דקאמר בסמוך
כרבי אלעזר דלמר פניו הנא על
הפניה עשהא זונה ושמעין ליה
לר"ע ודפליג עליה מכל מקום נעשית
זונה כנמה בראות ועי"ל דכולה הך
ברייתא רבי שמעון היא דמקמי לה
בסמוך וסבר לה כר"א בפניו הנא
על הפניה וכר"ע דדריש וי"ו ומיהו
קשה דע"כ לר"ע גופיה דלמר
לקמן (י) יכול אפי' פניה מקשה והא
כתיב לנות (ו) וינך לומר דסבירא
ליה כרבי אלעזר:
הא

סו א ב מ"י פט"ו מ"ה'
סנהדרין (נ"ב) וס"ה'
יו וי"י מהלכות א"כ ה"י
וה"ה סתם פשוט ק"ב ולאין
ס:

רבינו חננאל

היא: בגדל נשמה דר'
יוחנן נערה המאורסה
בת כהן שונאה בסקילה
ר"ש אומר בשריפה
וינתה מאביה בסקילה.
ר"ש אומר בשריפה.
ואסיק נפקא מינה למי
שמתחייב שתי מיתות
כגון שעבר שתי עבירות
וחייב סקילה ושריפה
וקי"ל דנידון בחמורה.
לרבנן נידון בסקילה לר'
שמעון נידון בשריפה.
מאי דתיבא ר"ש
אמר שני כללות נאמרו
בכת ישראל והוא הדין
בכת כהן והוציא הכתוב
נשואה בת כהן בשריפה
מכלל נשואה בת ישראל
שהיא בנת כהן לרופה
ארופה בת ישראל מכלל
ארופה בת ישראל מכלל
בסקילה מה כשהוציא
הכתוב נשואה בת כהן
בשריפה מכלל נשואה בת
ישראל להחמיר עליה אף
כשהוציא הכתוב ארופה
בת כהן מכלל ארופה
בת ישראל להחמיר עליה.
וזממי נשואה בת כהן
בכלל וזממי נשואה בת
ישראל בחנק וזממי
ארופה בת כהן בכלל
וזממי ארופה בת ישראל
בסקילה: ת"ר בת איש
כהן כי תחל יכול אפילו
חללה שבת בשריפה תיל
לנות בחילולין שבמות
הכתוב מדבר יכול אפי'
ידנת פניה בשריפה נאמר
כאן אביה ונאמר בארופה
בת ישראל אביה מה
החם בארופה בת ישראל
זנות עם זיקת הבעל אף
הכא בכת כהן זנות עם
זיקת הבעל היא בשריפה
ואין בועלה בשריפה:

נשואה בנת ישראל. בחנק שלא הוציא הכתוב אלא אחת לנדה דכתיב (ויקרא כה) היא נפש חיה ולא זממיה: גבי
וזממין גרם ככלל: **בנת כהן כי סתל**. אי לא כתב לנות משמע אפילו חיללה שבת: **ס"ל לנות**. ולקמן (נא). פריך חיללה
שבת נת סקילה היא: **ונאמר לסלן**. נערה המאורסה מה להלן שונאה בשריפה שזיקת הבעל עליה אף כהן זנות בשעה שזיקת
הבעל עליה ולא פניה. והאי דנקט תנא האי לישנא ולא נקט מה להלן לרופה כו' משום דקופו נמי לאיתויי נשואה לשריפה כדילק
ואולי: או אינו אומר אביה. לגיירה שזה זו אלא להנזיף את כל האדם שאם ינתה מאביה תידון בשריפה אלל משאר כל אדם
מידון בנת ישראל. ולקמיה (נא) פריך היכי מוסק אדעתין הא מילתא א"כ מאי אירא בנת כהן ואפי' נת ישראל נמי מאביה בשריפה באלו הן הנשפין
(לקמן דף עה): **כשהוא אומר היא מחללת**. משמע היא מחללת אותו ולא הוא מחללה הרי על כרחיך כשונאה משאר כל אדם אמור: הא מה
אני מקיים **אם אביה**. למה לי למיכתביה כלל אלא נאמר כאן כו'. והאי תנא לית ליה האי דרשה דלקמן (דף נג.) שאם היו נוהגין בו קדש כו'
א"נ אית ליה ליכתוב היא מחללת ולא ליכתוב את אביה וליהוי משמע אפי' משפחה ואביה יותר מכולם: **נערה**. שהנזיף שערות ולא הנזיף
סימני בגרות. בנת נדה מפרש להו בפרק (ויאל דופן) (דף מה). משמע דהך: **ס"ל כהן מכל מקום**. מריבויא דר"י קא דריש וכר"ע
סבר לה דדריש לה לקמן (דף נא). כי האי גוונא וליכא דפרשי דמדכחי קרא סתמא יליך נעמא דהא אחא גיירה שזה ומפקא ליה מסתמיה:
אין

